

TRIBUNA

DEALULUI

Dlui
Sztarmár m. Hiesiu Victor
(ersp.)
NAGYSOMKUT

A magyarországi románok szócsove. — Organ de afirmare al Românilor din Ungaria

Szerkesztőség és kiadótatal — Redacția și administrația:
Kolozsvár — Cluj, Str. Deák Ferenc-utca 36. Telefon: 17-49.

Căsuța postală Nr. 3.

ZIARUL NOSTRU și colegii avocați din acest oraș

salută cu toată simpatia și dragostea frățească pe avocații români sosiți în orașul nostru — pentru a-și prezenta actul prin care li s'a admis din nou, înscrierea în barou.

Ne bucurăm și simțim o mândrie — când îi vedem demni și hotărâți — de a-și îndeplini datoria, în calitatea lor de apărători ai dreptății și a drepturilor neamului din care fac parte.

In pragul unor hotărâri decizive în Extremul Orient

Guvernul japonez a demisionat

— Prințul Konoye s'a retras pentru a face loc
unui guvern autoritar —

Știrile cari sosesc din Extremul Orient nu sunt în măsură să liniștească pe acei cari sperau, că Japonia va putea rămâne încă mult timp în afară conflictului care a cuprins Europa. De mult timp Japonia este pregătită să facă față obligațiilor sale care derivă din calitatea ei de putere semnatară a pactului tripartit. Anumite considerații și interese pe

cari axa a vrut să le menajeze probabil, au făcut ca Japonia să nu intre în rândurile statelor cari combat azi pe calea armelor bolșevismul.

Recenta criză de guvern ce s'a declarat la Tokio lasă să se întrevadă însă, că Japonia este în pragul unor hotărâri decizive. Cari vor fi aceste hotărâri, în curând se va vedea.

Demisia guvernului Konoye

TOKIO, 17. (DNB.) Guvernul japonez — după cum s'a comunicat oficial — a demisionat. (MTI.)

Un guvern autoritar

TOKIO, 17. (DNB). — In legătură cu demisia guvernului se anunță oficial, că întregul cabinet prezidat de prințul Konoye a demisionat pentru a face loc unui guvern autoritar, care va face față situației interne și externe. Din ordinul împăratului, guvernul Konoye va rămâne deocamdată în funcțiune. (MTI.)

Cauzele demisiei guvernului Konoye

TOKIO, 17. (DNB). — In legătură cu demisia guvernului Konoye, s'a dat publicității următoarea comunicare:

„Guvernul Konoye a depus toate străduințele pentru rezolvarea diferitelor probleme de ordin intern și extern. Guvernul a fost nevoit însă să recunoască, că pentru a putea la buna îndeplinire toate măsurile impuse de situația internațională atât de schimbă-

toare, este nevoie de reînnoirea și întărirea organismului de stat. Deaceia a fost nevoit să demisioneze. Împăratul a dispus deocamdată ca vechiul guvern să gireze mai departe afacerile. Se anunță mai departe că Împăratul imediat după reîntoarcerea la Tokio va examina problema constituirii noului guvern. (MTI.)

Ultima oră

La Londra se contează în mod serios cu intrarea în război a Japoniei

Forțele britanice din Extremul Orient stau gata pentru orice eventualitate

BUDAPEST, 17. (MTI.) Ziarul „Mai Nap“ scrie:

Agencia NST anunță din Londra:

Știrea demisiei guvernului japonez a creat o atmosferă încordată la Londra. In cursul zilelor de Marți și Miercuri s'a ajuns la concluzia, că Japonia a luat o hotărâre definitivă în legătură cu războiul.

Comentatorii englezi și-au dat părerea, că Japonia va interveni în războiul în viitorul apropiat. Încă nu se știe dacă

acest eveniment înseamnă o nouă lovitură gravă dată dominației sovietice care se găsește într-o criză gravă, sau Statele Unite vor fi silite prin hotărârea Japoniei să intre în acțiune în regiunea de Sud a Oceanului Pacific și în cazul acesta ar fi redus în mod simțitor ajutorul acordat Angliei.

Sir Brooke Peham, comandantul suprem al forțelor engleze din Extremul Orient a declarat Miercuri, că forțele engleze din Extremul Orient stau gata pentru orice eventualitate.

Ingrijorare la Moscova | Împăratul Japoniei și-a întrerupt vacanța

ROMA, 17. (MTI.) După cum anunță ziarul „Messagero“ din Berlin, la Londra, Moscova și Washington domnește o mare îngrijorare din cauza atitudinii Japoniei. Comunicări concludente arată, că Japonia se află în pragul unor hotărâri decizive. Alianța anglo-sovietică a determinat Japonia să procedeze la fapte. Demisia guvernului Konoye și formarea unui nou guvern de mai mare autoritate, n'a făcut decât să sporească agitația în cercurile democratice și sovietice.

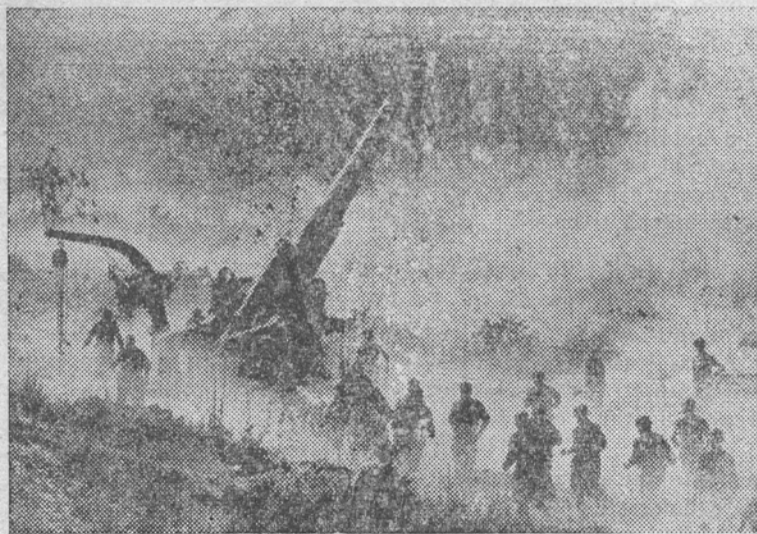
TOKIO, 17. (DNB.) Se anunță oficial:

Perechea imperială și-a întrerupt șederea în reședința de vară și s'a reîntors la Tokio. Împăratul a primit în audiență pe prințul Konoye, președintele consiliului de miniștri. (MTI.)

Scene din războiul împotriva Rusiei

Avion sovietic doborât în liniile germane.

Artileria grea germană a deschis focul împotriva pozițiilor bolșevice.

Manevrele flotei americane urmărite cu atenție în Japonia

TOKIO, 17. (Reuter.) Ziarul „Yemiuri Sinbun“ din Tokio scrie, că marina japoneză urmărește cu vie atenție mișcările flotei americane din Oceanul Pacific. Manevrele flotei americane între insulele Aleute și Haway pot fi interpretate drept acțiuni pentru încercuirea insulelor japoneze.

Ziarul subliniază apoi, că majoritatea unităților navale americane au fost concentrate în Oceanul Pacific și adăugă

că Statele Unite, după declarația categorică a colonelului Knox, văd un inamic presupus în Pacific. (MTI.)

Retragerea sovietică se face în dezordine

BERLIN, 17. (DNB.) Aviatorii germani cari au făcut raiduri de recunoaștere deasupra teritoriului sovietic au constatat, că retragerea trupelor sovietice se transformă tot mai mult în fuga unor masse neorganizate (MTI.)

GRAI ȘI SUFLET ROMÂNESC

Cântece bătrânești

În veacul trecut s'au fost ridicat în țările române Moldova și Muntenia o seamă de feciori de boieri cu mare dragoste de neam. Învățând la universitățile apusene și legându-se cu cărturari și fruntași politici mai ales din Franța, acei tineri se întorseseră către poporul lor cu hotărârea de a-l ridica, a-l lumina și a-l face să-și câștige un loc de cinste în lume. Putem pomeni între acești tineri pe poetul Vasile Alecsandri, pe Mihai Kogălniceanu, pe istoricul Neculai Bălcescu, pe Ion Ghica, Costache-Negri, Alecu Russo, frații Brătianu, frații Golești, Costache Negruzzi.

Stăpânirea timpului nu-i prea vedeă cu ochi buni. Boierii cei vechi, cari nu se împăcau cu înoirile, le dăduseră acelor tineri porecla de bonjuriști și filifisoni. După revoluția dela 48 unii din ei au fost prigoniți și au fost siliți să trăiască în pribegie. Istoricul Bălcescu a murit sărac și bolnav de piept la Palermo în Italia. Vasile Alecsandri a lăsat în țară la plecare acel cântec de jale pe care-l cântau cu lacrimi bunicii și bunicile noastre:

Scumpă țară și frumoasă,
O Moldovă draga mea,
Cine pleacă și te lasă
E pătruns de jale grea!

Cei care s'au putut întoarce în patrie, și-au simțit sporită dragostea de neam. Li s'au părut apele mai line și munții mai măreți, cerul mai albastru și codrul mai plin de freamăt.

În aceeași pribegie Alecu Russo a scris paginile înflăcărâte, care se chiamă **Cântarea României**.

Fiind la Iași cu Kogălniceanu și cu Alecsandri, Alecu Russo i-a poftit, împreună cu alți boieri, la o vânatoare în codrii Vasluiului.

Era o vreme lină de toamnă și frunza pădurii căzuse. Ieșiseră multe sate la hăituaia mistreților și a lupilor și căzuseră sălbăticiuni destule sub plumbii pușcașilor. Sara s'a făcut popas într'o poiană care se chiamă **La schit**; s'au aprins focuri; s'au pus berbeci în țigla și s'au desfumat buți cu vin. Unii povestitori au prins a înșira palavre vânătorești. Iar când s'a ridicat luna plină umplând de lumină cuprinsurile, s'a auzit zvon de viori și de cobze și un glas a prins a cânta dintr'o vâlcea suind la deal spre Schit:

Subt zare de codru verde
Mittitel foc mi se vede —
Mittitel și potolit,
Tot de voinici ocolit.
Nu știu zece-s, ori cinsprece
Ori peste sută că trece.

Boierii s'au înveselit și s'au sculat dela locurile lor.

— Nici codrul nu-i verde, nici focul mittitel, a zis Alecu Russo; să se apropie totuși acei cântăreți, să-i ospătam cu fripturi și să-i cinstim cu vin. Să ne cânte.

Lăutarii s'au apropiat și s'au închinat la cinstitele fețe boierești.

— De unde sunteți voi? i-a întrebat Alecu Russo.

— Suntem dela Fâstâci, a răspuns cel mai bătrân dintre ei.

— Aferim! a râs Vasile Alecsandri, bătând din palme.

La Fâstâci, în ținutul Vasluiului, e cea mai mare școală de lăutărie. Arcușuri mai agere decât acolo nu se găsesc în toată țara Moldovei. Cântăreț cu adevărat ales e numai acela care dobândește binecuvântare dela Bulibașa din Fâstâci. Treceți lângă foc ca să vă sticliți dinții și spuneți din strune și din gură.

Îndată, cu fudulie, înaintea cobzarului celui bătrân, au trecut cei doi tineri cu scripcile și au și început să cânte un cântec la modă, sosit chiar în vara aceea proaspăt dela Paris, trecut prin Iași și ajuns numaidecât și la academia dela Fâstâci.

Cum l-a auzit, Alecsandri a sărit în sus.

— Asta învățați voi la școala voastră?

— Măria-ta, au răspuns tinerii, noi învățăm ce-i mai nou, că asta place lumii.

— Înțeleg; dar lucruri de-ale noastre nu știți?

— Nu prea, Măria-ta; noi avem știință că boierii dela târg iubesc mai ales modă străină. Iar lumea dela țară urmează și ea pilda boierească.

— Urită pildă, feciorilor! Dacă nu cunoașteți cântece de-ale noastre, să știți că zadarnic v'ați trudit până la noi.

Atunci a pășit printre cei tineri, înainte, lăutarul cel bătrân.

— Aduceți-vă aminte, băieți, a zis el, de cântările celor bătrâni; căci văd cu mare bucurie că le vine iar vremea.

Sunându-și cobza cu multe strune, i-a îndemnat, — și după ce-au tremurat viorile, a zis și el, cu glas, cântec bătrânesc:

Tragănă, se leagănă,
Mustăcioară galbenă.
Ridică-te, ceață hăi,
De pe culme, de pe văi,
De pe pana stuhului,
De pe coama murgului,
Să se vadă soarele
Luminând ponoarele.

Era cântecul lui Codreanu.

Toți boierii și oamenii de rând stăteau ascultând cu uimire. Acel bătrân lăutar avea un glas plin de dulceață, care suna adânc în codru. În viersul lui păreau a curge lacrimi și amintiri.

Măi Codrene, măi Codrene,
Te cunoști după sprâncene
Că ești făcător de rețe!

Așa a cântat bătrânul această baladă; și a mai cântat una; pe urmă și-a adus aminte de **Miorița** și de **Dolca**.

Alecu Russo a venit către el, l-a îmbrățișat și i-a vârit în cobză trei galbeni.

— Cum te chiamă, uncheșule?

— Cucoane, numele meu e Calomfir dela Fâstâci.

Învățături

Râde om de om și dracu de toți.

Lesne e a judeca pe altul.

Din vorbă'n vorbă au ajuns și la cociorbă.

Pomul se cunoaște din roadă, și omul din mintea neroadă.

Sau taci, sau zi ceva mai bun ca tăcerea.

Săracul n'are nici haină, nici la inimă vr'o taină.

Cu rîma mică, se prinde peștele mare.

Gardul are ochi, și zidul urechi.

Toată paserea de limba ei piere.

Mincinos pe mincinos nu poate înșela.

Când vede omul nevoia, vorbește ce nu i-e voia.

Mai bine șezi strâmb și vorbește drept.

Cu schiopu n'tr'un loc de șezi, te înveți să șchiopătezi.

Toate după neam merg, la tulpina lor alerg.

— Atunci, bătrânule, tu ești acel cântăreț despre care am auzit vorbind pe unii boieri bătrâni. Îți doresc dela Dumnezeu încă mulți ani, ca să înveți și pe tineri cântecele cele bune. Căci ceea ce ne trimit Nemții și Franțuzii și Englezii sunt cântări bune pentru ei, dar de inima noastră nu se pot atinge. Căci acele neamuri străine și-au trăit viața lor, și noi am trăit viața noastră. Neamul nostru a trecut prin mari și prelungi suferinți; a cunoscut bejenii și pustia și neașezarea; a trecut prin furtuni și suvoaie; l-au ars vremile și amărăciunile. Când n'a mai putut, s'a suit în sălbătăcie, la munte, și acolo, lângă turme, și-a cântat necazurile, așteptând vremuri mai bune. Așa, din această stâncă a suferințelor lui au prins a curge doinele noastre și aceste cântece bătrânești care n'au păreche la niciun popor pe lume. Fiind așa de pătrunzătoare și frumoase și fiind numai ale noastre, ar fi o pagubă pentru întreaga lume să se prăpădească, tot astfel cum, dacă s'ar surpa Ceahlăul ori s'ar istovi Bistrița, pământului i-ar lipsi o mare frumusețe.

Voi cei tineri, sunteți niște proști; să vă întoarceți să mai învățați la școală.

Aceste din urmă cuvinte le-au priceput și lăutarii cei tineri.

— Măria-ta, a strigat unul din ei, cu îndrăzneală; n'avem ce mai învăța la noi, la școală. Acest bătrân, pe care-l chiamă Calomfir, umblă ca un netrebnic prin lume, când în munte, când la vale. Lui îi plac petrekerile ciobanilor; ș'apoi mai ales dela păstori a deprins el asemenea cântece. Adevărat e că le spune cu meșeușug, dar să știți domniile voastre că le-a furat dela ciobani, și nu se cuvine să-i faceți laudă prea mare.

Boierii cei tineri au râs de această pără și au poftit pe bătrânul Calomfir să mai cânte și altele. Au stat ascultând până într'un târziu, când au băgat de seamă că și codrul părea că ascultă în tăcere, plin de amintirile trecutului și ale morților acestui pământ.

Mihail Sadoveanu.

(Din „Inima noastră“, apărută în colecția „Cartea satului“)

Copilul nepedepsit, rămâne neprocopsit.

Surdului înzadar îi cânti de jale.

Nerodul și cu nebunul, amândoi sunt frați ca unul.

Nerodului, zii tu lui or cât îți place, că el tot ce știe face.

Lenea e cucoană mare, care n'are de mâncare.

Leneșul fuge de dans, ca și câinele de lanț.

Lenea când este mai mică, tot știe și ea de frică.

Dar când este lenea mare, vede arzând pe el casa, și i-e lene ca să iasă.

Dela nebun și dela beat, adevăru-i lesne de aflat.

Bețivul când este beat îi pare că-i împărat.

Om d'ar fi cât de bun,

Vinul îl face nebun.

Omul bețiv nu știe

El ce face la beție

Se căiește la trezie.

RONDELUL GROPARULUI

Gropare-așterne-mi de culcare!...
Nu ți-oi aduce nici o vină,
De-i groapa neîncăpătoare...
Nu ți-oi căta nici o pricină.

Când voiu sfârși ospățul mare
Și ceasu-mi ultim va să vină!...
...Gropare-așterne-mi de culcare,
Nu ți-oi aduce nici o vină!...

De-oiu fi și singur pe cărare,
In noaptea neagră și haină,
Tot una-mi fi-va, mi se pare,
De-oiu sta pe puf, de-oiu sta'n țarină...

...Gropare-așterne-mi de culcare!...

VIRGIL ȘOTROPA

MOMENT DE RUGĂ

Se scurge-o lacrimă — ca picurul pe
glastră —

Pornit'ă'n drumul de nchinare.
Bătaia inimii deschide o fereastră,
Să plece ruga pură, dincolo de zare.

Neliniștea se frânge în vorbele durute
Și sfarmă-azurul cerescului Părinte.
Măinile cuprinse în greșelile nevrute,
Se spală cu aghiasma preasfintelor cuvinte.

Cu aripi de ndoială sufletul aleargă
Spre piscul muntelui de ngenunchiere.
Ajuns în înălțimi, păcatul vrea să-l șteargă,
Din mâinile împreunate în tăcere.

VICTOR ILIEȘIU

Pe uliță cbiriță
Și acasă chiselită.

Tot învățăm cât trăim,
Și neînvățați murim.

Ce înveți în tinerețe aceea știi la
bătrânețe.

Cine știe carte are patru ochi.

Nu cine trăiește mult: știe multe,
ci cine umblă mult: știe multe.

Unde nu e cap, vai de picioare.

Nevoia învață pe om și nuiaua pe
copil.

ARTIN EFECT MODERAT
PURGATIV

Lapte fierț l-a opărit, suflă și'n
cel covăsit.

La cel ce te dușmănește, tu cu bi-
ne-i răsplătește.

De te latră vre-un câine, astupă-i
gura cu pâine.

Totd'auna fapta bună, este tutu-
ror comună.

Fapta bună în viață, la nenoro-
ciri înalță.

Omul rău, ca toți să-l vază,
Dumnezeu îl însemnează.

Biroul advocațial

Dr. TITU DAMIAN

și

Dr. VICTOR DAMIAN

funcționează și pe mai departe
în Szatmárnemeti - Satu-Mare
Árpád-u. 24.

— DR. ALEXANDRU COSMA medic
universal și medic dentist consultă și pe
mai departe la Maroshéviz—Toplița
(lângă biroul advocațial Dr. I. Bucur).